

Julkaisuvapaa

Uusiin investointi- ja kehittämishankkeisiin 2,6 milj. euroa

Vuosi 2016 alkoi vilkkaammin kuin viime vuonna PIKESin yrityspalveluissa. Valmistelimme 2,6 milj. euron arvosta kehitys- ja investointihankkeita yritysasiakkaillemme. Näistä 2,5 milj. euroa oli investointihakemuksia, 128 500 euroa liikeidean kehittämiseen, 31 000 euroa myyntiin ja markkinointiin. Omistajakunnittain kehitys- ja investointihakemukset jakautuivat seuraavasti: 684 471 euroa nurmeslaisiin, 1,3 milj. euroa valtimolaisiin, ja 682 977 euroa lieksalaisiin yrityksiin.

Kuntakohtaisista asiakastilastoistamme saat tietoa yritysneuvontapalvelujemme kattavuudesta. Asiakkaistamme suurin osa oli toimivia yrityksiä ja toimivat yritykset käyttivät eniten liikeidean kehittämispalveluita. Yrityksille tekemistämme palvelutapahtumista 75 % kohdistui toimiviin yrityksiin. Uusista yrityksistä 16 yritystä on PIKESin asiakkaita. Pielisenkarjalaisista yrityksistä 17 lopetti toimintansa alkuvuonna, kolme Nurmeksessa ja 14 Lieksassa, joten yrityskanta nousi seitsemällä yrityksellä. Omistajanvaihdoksia toteutui yksi Lieksassa ja kolme Nurmeksessa. Starttiraha ja jatkostarttirahalausuntoja tehtiin 10 kappaletta alkuvuoden aikana.

Ennakointityössä selvitimme yritysten

tulevaisuuden näkymiä: Vastaajia haastatteluun ja sähköisenä kyselynä toteutetussa kartoituksessa oli yhteensä 184 kappaletta. Kartoitukseen osallistuneiden yritysten osalta liike-toiminnan tilanne ja näkymät ovat hyvät. Alueen yrityksillä oli paljon investointisuunnitelmia. Työvoiman tarve oli maltillista. 28 % yrityksistä suunnittelee omistajanvaihdosta kolmen seuraavan vuoden kuluessa.

Uusia kehittämishankkeita käynnistymässä: Työllistymiseen ja työllistämisen lisäämiseen tähtäävä **Työtä ja osaamista Pielisen Karjalan yrityksiin –hanke** käynnistyi maaliskuussa. Hankkeen tehtävänä on tukea yritysten työllistämiskehitystä ja vastaavasti tarjota työtilaisuuksia työttöminä oleville, koulutetuille työnhakijoille. Lisäksi hallinnoimme **Hiljaisuusmatkailun kehittäjät–yritysryhmähanketta ja Elämyksellinen kädentaito ja taide markkinoille –yritysryhmähanketta.**

Asiakkaamme luottavat PIKESin yritysneuvontapalveluihin

PIKES Oy:n asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluumme. Eryteisesti asiakkaamme arvostavat palvelun luottamuksellisuutta, henkilöstön palveluasennetta sekä yrityspalveluista ja toiminnasta tiedottamista. Kaikki alkuvuoden asiakaskyselyymme vastanneet ovat valmiita suosittelemaan palvelujamme.

Tutustu PIKES Oy:n toimialakohtaisiin kehittämistoimenpiteisiin sekä loppuvuoden tapahtumiin liitteessä. Kerromme mielellämme lisätietoja PIKES Oy:n toiminnasta.

toimitusjohtaja **Minna Heikkinen**
puh. 050 599 4326, minna.heikkinen@pikes.fi

yhteyspäällikkö **Aki Nevalainen**
puh. 0400 905 829, aki.nevalainen@pikes.fi

PIKES-ASIAKASTILASTOT

1.1.-31.5.2016

- Asiakkaita	181 kpl
o Lieksalaisia	74 kpl
o Nurmeslaisia	72 kpl
o Valtimolaisia	12 kpl
- Asiakastapaamisia	292 kpl
- Palvelutapahtumia	218 kpl
- Uusia yrityksiä	23 kpl
o Lieksaan	8 kpl
o Nurmekseen	15 kpl
- Asiakkaille valmisteltujen kehittämisavustus- ja investointihakemusten arvo	2,6 miljoonaa euroa

PIKES Oy:n toimialakohtaiset kehittämistoimenpiteet 1.1.-31.5.2016

Karjalainen kauppias kansainvälistyy

Projekti tukee pieniä ja keskisuuria teollisuusyrityksiä kilpailukyvyn kehittymisen, kasvun ja kansainvälistymisen osa-alueella. Kontaktoimme 68 yritystä Pielisen Karjalassa, joista 35 yritystä on mukana projektin toimenpiteissä. Alkuvuoden aikana yrityskohtaisia investointi- ja rahoitussuunnitelmia hakemuksineen on laadittu yhteensä 1 424 400 euroa. Yritysten suunnitelmien mukaan tulevina vuosina **kehittämisen ja investointihankkeiden tuloksena** olisi syntymässä alueelle **20 uutta työpaikkaa**.

Alueen yrityksille on tarjottu mahdollisuutta osallistua **Kiirunan ja Jällivaaran rakentamiseen**. Tilaisuuteen on tarttunut yksi yritys Pielisen Karjalasta. Kahdelle yritykselle Lieksasta ja yhdelle Nurmekselta olisi tulossa uusi tai merkittävästi **parannettu tuote markkinoille**. Yrityskohtaisesti Lieksaan on tehty yksi tuotekehityshanke, laajennus ja tuotannon kehittämistä on tehty yhdelle nurmeslaiselle yritykselle ja tuotannon, toimintojen sekä kansainvälistymisen kehittämistä on tehty yhdelle valtimolaiselle yritykselle. Yrityksiä on tuettu tuontiin liittyen laitehankintojen ja tarveaineiden vaihtoehtojen selvityksessä. Vientiin ja tuontiin liittyen on selvitetty myös Venäjän markkina-alueen mahdollisuuksia. Lisäksi hanke koordinoi kuuden yrityksen (1 Lieksasta ja 2 Nurmekselta) ryhmähanketta, jossa kehitetään uutta tuotetta.

- **Ruotsi markkina-alueena -tilaisuus** 25.5. Nurmeksessa. Keskustelussa Ruotsin nykytilanne, asiakaslähtöisyys, markkinointiviestinnän toiminta sekä messutoiminta. Osallistujia 2 Nurmekselta.
- **Industry Forum of East Finland -seminaari** 20.1. Lieksassa. Osallistujia oli 12, joista yksi oli Lieksasta.
- **Pietarin tekniset messut** 15.-17.3. 1 yritys Lieksasta osallistujana.
- **Hannover Messe -messut** 25.-29.4. 1 yritys Nurmekselta näytteilleasettajana.
- **Itä-Suomen teollisuusfoorumi** Joensuussa 11.5. Osallistujista 1 lieksalainen, 2 nurmeslaista.

Tulevaisuuden elintarvikkeet

Pielisen Karjalan elintarvikealan toimijoiden osaamisen kehittäminen erityisesti kuluttajalähtöisessä tuotekehityksessä sekä yritysverkostojen luominen ja laajentaminen. Verkostossa mukana olevat toimijat: Makers Oy, Turun Yliopiston Tulevaisuuden Tutkimuskeskus ja Savonia ammattikorkeakoulu sekä muina yhteistyökumppaneina Foodwest Oy, Itä-Suomen Yliopisto ja Nutrinet Oy.

Hankkeessa tehtiin Pielisen Karjalan maaseutupalveluiden kanssa yhteistyössä **alkutuotannon analyysi**, jossa selvitettiin raaka-ainetuotannon nykytilaa ja potentiaalia sekä mahdollisuutta lisätä paikallisten raaka-

TIEDOTE 7.6.2016

aineiden hyödyntämistä jalostuksessa. Pielisen Karjalan alueen maatiloista kontaktoitiin 415 kappaletta ja näistä vastaajiksi muodostui 24 maatilan joukko. Tuottajilla on myös lisätiedon tarvetta erityisesti markkinoinnin, verkostoitumisen ja uusien viljelytekniikoiden osalta. Paikallisten elintarvikeyritysten pyynnöstä laadittiin toukokuussa myös **elintarvikkeiden kuljetuspalveluliiketoiminnan selvitys**.

- **Kuluttajalähtöinen tuotekehitys -tapahtuma** 15.1. Lieksassa. Osallistujista yksi oli Lieksasta.
- **Gastro Helsinki –tapahtumassa** 16.-18.3. oli esittelemässä kolme yritystä Pielisen Karjalasta; Porokylän Leipomo Oy, Nurmeksen Kala Oy ja Lieksan Laatuherkut Oy.
- **Ruoankulutukseen vaikuttavat toimintaympäristön muutokset ja tulevaisuuden kuluttajatrendit –tilaisuudet** Lieksassa, Nurmeksessa ja Joensuussa 18.-20.4. Osallistujista oli 6 Lieksasta, 2 Nurmeksessa, 2 Valtimolta
- **Hinnoittelu ja kannattavuus –tapahtuma** 29.4. Nurmeksessa. Osallistujat 1 Lieksasta, 1 Valtimolta, 5 muualta.

Pohjois-Karjalan teolliset symbioosit

Hankkeen tavoitteena on parantaa yritysten kilpailukykyä, luoda uusia yritysverkostoja, kehittää uusia tuotteita sekä tuotantomenetelmiä teollisen tuotannon sivuvirtojen ja bioraaka-aineiden ympärille. Hankkeella edistetään uuden liiketoiminnan syntymistä energia- ja materiaalitehokkuuden ja uusiutuvan energian tuotannon alalla. Hankkeessa on kontaktoitu 100 yritystä, joista 32 yritykselle on tehty toimenpiteitä.

Hankkeessa on tehty materiaaliselvitys yrityksen hukka- ja sivuvirroista Lieksalaiselle elintarvikeyritykselle ja toinen on juuri työn alla nurmeslaiselle yritykselle. Valtimolle on avustettu rahoitushakemuksen tekemisessä n. 1,0 milj. euron kehityshankkeeseen. Pilotointihanketta jätteen lajittelun ja kierrättämisen tehostamiseksi Lieksassa on suunniteltu sekä valmisteltu alkuvuoden aikana. Energiaselvityksien tekemistä on valmisteltu viidessä alueen yrityksessä. Kahdelle yritykselle on valmisteltu kehityshanketta. Lisäksi on jatkettu biokaasulaitoksiin liittyviä selvityksiä kolmen laitoksen osalta. Liikennebiokaasuntuotantolaitosta maatilalla ja biokaasuntuotantolaitossuunnitelmaa teollisuusalueelle on avustettu eteenpäin, maatilakokoluokan CHP-tuotannolle on ideoitu käyttömahdollisuuksia. Paali- ja aumamuovin keräys- ja jalostusyritystä on autettu sijoittumisessa ja kehittämistoimenpiteissä. Hankkeessa on tehty teollisuusaluekehitystä ja markkinointia ja edistetty yritysten sijoittumista teollisuusalueille. Myös biojalostamon sivuvirroille on etsitty hyötykäyttäjiä.

- **Tutustumismatka** Sybimar Oy ja Honkajoki Oy -yrityksiin 17.-18.3. Osallistujia oli 7, joista yksi Lieksasta ja yksi Nurmeksesta.
- **Resurssit hyötykäyttöön -työpaja** 31.3. Nurmeksessa. Työpaja keräsi saman pöydän ääreen tuottajat ja hyödyntäjät. Työpajassa löytyi 60 vapaata resurssia ja 12 synergia-aihiota. Osallistujia oli 10, joista 1 Lieksasta ja 5 Nurmeksesta.

Poveria biomassasta

Vuoden 2016 alusta alkanut Poveria biomassasta –hankkeessa edistetään hajautettua uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä Pohjois-Karjalan alueella. Alkuvuoden 2016 aikana yhdelle nurmeslaiselle maatilalle on tehty selvitys biokaasulaitoksen kannattavuudesta ja liiketoimintamalleista. Muita yritys- ja maatilakohtaisia lyhempiä selvityksiä on tehty tarpeen mukaan noin kymmenkunta kappaletta.

- Kaksi **Aurinkoenergiaa Pohjois-Karjalaan -tilaisuutta** oli Pielisen Karjalassa. Lieksassa 16.5. ja Nurmeksessa 12.5. Osallistujia tapahtumissa oli 67 yhteensä, joista 14 Lieksasta, 19 Nurmeksesta, 3 Valtimolta.
- **Pohjois-Karjalan lämpöyrittäjäpäivä Outokummussa** 8.4. Tilaisuuteen osallistui 3 yritystä Pielisen Karjalasta.

Vihreän kasvun keskus

Hankkeessa etsitään ja jalostetaan liiketoimintaideoita ja tuetaan niiden kaupallistamista joko olemassa olevissa tai perustettavissa uusissa yrityksissä. Alkuvuoden aikana on tehty uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja tuotteiden kartoitusta Pielisen Karjalan yrityksiin. Myös yritysten vientimahdollisuuksia on selvitetty. Nurmeslaista yritystä on tuettu energiaturvakaavun, liiketoimintasuunnitelman ja kehittämisavustuksen teossa.

- Yhteistyössä Poveria Biomassasta –hankkeen kanssa **Uusiutuvaa energiaa NYT! –tilaisuus** 24.2 Lieksassa. Tilaisuudessa oli 42 osallistujaa. Osallistujista oli 8 lieksalaista, 11 nurmeslaista, 3 valtimoista.

Pohjois-Karjalan matkailun kasvuohjelma

Matkailun kasvuohjelmassa on mukana 31 kasvuhaluista matkailu- ja luovan alan toimijaa Pielisen Karjalasta. Ohjelma uudistaa ja kasvattaa kansainvälistä matkailua yritysverkostolähtöisesti, edistää matkailuinvestointien syntyä alueella sekä lisätä tapahtumien tunnettuutta.

Investointiin liittyvä selvitystyö Kolin alueella. Nurmeslaiselle yritykselle on tehty kehityshanke, joka on kohdistettu Venäjän markkinoiden täsmätoimenpiteisiin matkailunalalta.

Nelipäiväinen **Laatutonni-** eli laatujärjestelmäkoulutus järjestettiin Lieksassa 4.–5.2. ja 18.–19.2. Koulutukseen osallistui Pielisen Karjalasta yhteensä 12 yritystä, joista 6 Lieksasta, 4 Nurmeksesta ja 2 Valtimolta. Pohjois-Karjalan matkailun kasvuohjelman yritykset ja edustajat osallistuivat kotimaassa seitsemään eri **messuun ja tilaisuuteen.**

- Alueen tapahtumia markkinoitiin kotimaassa esimerkiksi **Nordic Travel Fair - ja OmaMökki-messuilla** Helsingissä sekä **Kotimaan matkailumessuilla** Tampereella. Alueen puhtaasta luonnosta am-

TIEDOTE 7.6.2016

mennettuja hyvinvointimatkailetuotteita kehitettiin **FinRelax –tuotekehitysakatemiassa**, joka järjestettiin 28.1. yhteistyönä Visit Finlandin kanssa. Pielisen Karjalan alueelta eri tilaisuuksissa oli yhteensä 2 nurmeslaista, 55 lieksalaista ja 2 valtimolaista osallistujaa.

- **Ulkomaihin messu- ja opintomatkoja** tehtiin neljä kolmeen eri maahan. Saksassa oli elintarvike- ja maatalousalojen **Grüne Woche** –messut sekä maailman suurimmat matkamessut **ITB Berlin**. Muita tapahtumia oli **Sales Run Bryssel Amsterdamissa** ja **Kauppakeskus Lotus Plazassa** Petroskoissa kauppan, matkailun ja tapahtumien toimijoille tarkoitettu verkostoitumistilaisuus ja kaksi promootiopäivää. Pielisen Karjalan aluetta markkinoi eri tilaisuuksissa yhteensä 7 nurmeslaista, 11 lieksalaista ja 3 valtimolaista yrittäjää.
- Alueen kansainvälistä näkyvyyttä on edistetty **bloggajien, matkanjärjestäjien ja kansainvälisen median vierailuilla**, yhteensä viisi vierailua. Vierailijoita tuli yhteensä 14 eri maasta esimerkiksi Sveitsistä, Thaimaasta, Saksasta, Japanista ja Kiinasta. Ohjelmaa vierailijoille oli tuottamassa matkailuyrityksiä ja muita toimijoita Lieksasta ja Nurmeksessa.
- **Markkinointimateriaaliksi** tuotettiin North Karelia in Lakeland, Finland –tuotekatalogi, imagomarkkinointiesite (englanniksi, saksaksi, japaniksi ja kiinaksi), yhteisesite musiikkitapahtumille sekä video- ja valokuvamateriaalia alueen talviaktiviteeteistä.

Yritys- ja kehittämispalveluiden tapahtumat

Yritysrahoitus infossa 1.2. Lieksassa läpikäyntiin erityisesti maaseuturahoitusehtoja. Osallistujia tapahtumassa oli 37. **Siun Sote- ajankohtaiskatsauksia** pidettiin Lieksassa ja Nurmeksessa. Osallistujia oli yhteensä 37. **Yritysmyyntikuntoon** 20.4. tapahtumassa Lieksassa osallistujia oli 5. Alueen tulevia julkisia hankintoja esiteltiin **Hankintailloissa**, jotka pidettiin Lieksassa 28.4. ja Valtimolla 11.5. **Yrityksistä elinvoimaa- tilaisuus** pidettiin Nurmeksessa 16.5. ja **Innopaja** 18.5 pidettiin Lieksassa.

Uusia kehittämisideoita loppuvuoden tapahtumista

- PIKESin vuosittainen **Tulevaisuusfoorumi** järjestetään 14.10. Teemana tänä vuonna on **yhteistyö ja verkostoituminen**.
- Syksyllä yrityksille tarkoitettu yritysکوhtainen digikoulutus, joka vastaa yritysten muuttuviin sähköisen markkinoinnin haasteisiin.
- **Matkailualan tapahtumia**
  - **FinRelax –akatemia** (24.8.), jossa on tarkoitus saattaa keväällä aloitetut hyvinvointimatkailetuotepaketit myyntikuntoon
  - **Lakeland -workshop** (Pietarissa ja Moskovassa 5.-8.9.)
  - **Sales Run** (München, Stuttgart ja Zürich 17.–21.10.)

TIEDOTE 7.6.2016

- **ostoskeskuspromootiotilaisuus** (Pietari, loppuvuodesta)
- **SkiExpo-messut** (4.-6.11.).
- **Opintomatkoja osaamisen lisäämiseen ja uusasiakashankintaa messuilta:** Kotimaassa tutustuminen biokaasulaitosten toimintaan (Juva ja Hamina 17.6.). Ulkomaille opintomatkat suuntautuvat Itävaltaan ja Saksaan, joissa tutustutaan kierrätysmateriaalien jatkojalostukseen sekä kiinteistöjen hybridilämmitysjärjestelmään.
- Uusia asiakkaita ja verkostoja haemme erilaisista messutapahtumista, esimerkiksi **Alihankinta 2016** (27.-29.9.), Ruotsin **ELMIA Subcontracting -messuilta**, sekä puutarha- ja viheralan **Lepaa –tapahtumasta** Hattulassa (11.-13.8.).

- **Seminaareja ja tilaisuuksia Pielisen Karjalassa**
  - Suunnitteilla Pielisen Karjalaan on useampia tilaisuuksia eri teemoilla. Teemoja ovat esimerkiksi uusiutuvaan energiaan perustuvat lämmitysratkaisut ja energiaomavarainen maa-tila, tuoteturvallisuus ja sen kehityksestä, sekä pakkausmerkinnöistä. **Komposiittiseminaarissa** aiheena ovat muovikuitukomposiitit, betonikuitukomposiitit ja geokomposiitit.